

Sistemul de învățământ - în eclipsă totală

În prezent, sistemul educațional din România se confruntă cu provocări semnificative, reflectate în rezultatele scăzute obținute la evaluările internaționale (PISA), rata mare de abandon școlar, numărul record de mame minore la nivel european și oboseala elevilor față de un curriculum care pune accent pe memorare, nu pe gândirea critică și competențele practice necesare în viața reală.

Este esențial ca reforma educațională, reprezentată de acest proces de tranziție, să fie centrată pe nevoile elevului și bazată pe adaptarea planurilor-cadru, a curriculumului și a metodelor de învățământ în acord cu schimbările societale și cu progresele tehnologice recente, inclusiv evoluția inteligenței artificiale.

Planurile-cadru nu au fost actualizate din 2009, iar acest lucru a dus la o desincronizare între curriculumul școlar și cerințele pieței muncii. Acestea urmează a fi puse în consultare publică pe 31 ianuarie. Reformarea planurilor-cadru trebuie să integreze competențe esențiale pentru viață, cum ar fi **educația sexuală, educația pentru sănătate și gândirea critică, educația media, educația pentru sustenabilitate și educația civică**. Astfel, memorarea mecanică ar trebui înlocuită cu abordări bazate pe dezvoltarea gândirii critice și a abilităților practice. Trebuie stabilit un procent clar de ore (cel puțin 30%) alocate Curriculumului la Decizia Elevului din Oferta Școlii, pentru a permite elevilor să aleagă preponderent cursuri opționale care răspund intereselor și nevoilor lor. De asemenea, susținem posibilitatea ca elevii să participe la cursuri obligatorii care să îi învețe lecții esențiale despre viață, despre corpul lor și despre cum să fie cetățeni activi și informați.

Într-un raport anterior publicat de Consiliul Național al Elevilor, cu un eșantion de peste 16.000 de elevi respondenți, **87,6% dintre aceștia consideră că ar trebui să aibă o libertate mai mare în alegerea disciplinelor de studiu**. De asemenea, doar 3,7% simt că au libertate deplină în alegerea acestora, în vreme ce 64,9% sunt de părere că opiniile lor nu contează. În același raport, elevii își exprimă în scris dorința de a putea avea o libertate mai mare în alegerea disciplinelor de studiu, care să fie de asemenea mult mai bine concentrate pe profilul lor.

Consiliul Național al Elevilor propune ca noile planuri-cadru să ofere posibilitatea principalilor beneficiari ai educației să învețe despre educația pentru sănătate reproductivă în

mod **obligatoriu**, sau cel puțin să fie integrată complet în materia pe care o învață la biologie, astfel încât această informație să ajungă **la toți elevii**. Conform statisticilor realizate de către Salvați Copiii, aproximativ 45% dintre fetele sub 15 ani devenite mame în statele Uniunii Europene provin din România. Mai mult decât atât, având în vedere nevoia de a oferi mai multă libertate și autonomie în deciziile pe care le iau elevii cu privire la materiile pe care vor să le studieze, ar trebui ca posibilitățile din care aceștia pot alege să fie mai variate, iar trunchiul comun să fie bazat strict pe materiile de profil și cele care sunt stabilite ca fiind obligatorii pentru toți elevii. Propunerea Consiliului Național al Elevilor ar fi ca elevii să poată alege dintre acestea și alte materii opționale precum educație media, gândire critică, inteligență emoțională, sau altele care ar putea să îi pregătească ulterior pentru viața reală.

O implementare fezabilă a Curriculumului la Decizia Elevului din Oferta Școlii (CDEOS), cu un procent ridicat, este adoptarea sistemului de săptămână pară/impară, similar cu cel aplicat la materiile de *educație muzicală* și *educație plastică* la profilul real. Acest sistem ar permite includerea atât a disciplinelor din trunchiul comun, mai puțin relevante pentru profilul ales de elev, cât și a curriculumului centrat pe competențele esențiale pentru viață.

Astfel, fiecare elev ar urma aceeași programă de bază, dar având pentru prima oară oportunitatea de a dobândi competențele care actualmente nu au fost implementate prin planurile-cadru, ci doar prin ore suplimentare cu sprijinul profesorilor diriginți sau prin ora de dirigenție. Aceste materii, desfășurate o dată la două săptămâni, ar asigura un echilibru între educația multidisciplinară și complexă și nevoile reale de viață ale elevilor, fără a supraîncărca programa.

Totodată, manualele școlare sunt depășite, parțial sau total incorecte, unele fiind chiar **biased**, reflectând o viziune îngustă și neactualizată asupra realității. Implementarea unui proces transparent de actualizare și revizuire a manualelor, implicând experți din diverse domenii și având la bază standarde de calitate educațională ar asigura un proces de învățare obiectiv și holistic. Încurajarea educației media și a utilizării resurselor educaționale alternative, care sunt mai adaptabile și mai atractive pentru elevi, precum și colaborarea cu organizații internaționale pentru a asigura accesul la materiale educaționale moderne și corecte din punct de vedere științific pot ușura și eficientiza procesul de predare-învățare.

Educația tradițională nu pregătește suficient elevii pentru provocările lumii moderne, unde progresele în domenii precum inteligența artificială, biotehnologia și schimbările climatice

sunt rapide și necesită abilități noi. Profesorii nu beneficiază de suficiente oportunități de formare continuă, iar mulți dintre ei sunt insuficient pregătiți să predea noile competențe cerute de curriculumul modernizat. Propunem **investirea în formarea continuă a cadrelor didactice**, cu un accent deosebit pe noile metode pedagogice și pe utilizarea tehnologiilor moderne în educație. Crearea unor centre de resurse care să sprijine profesorii în procesul de implementare a noilor planuri-cadru și curriculumului adaptat și implementarea unui sistem de evaluare periodică a performanțelor profesorilor, cu accent pe dezvoltarea competențelor pedagogice relevante, ar putea spori calitatea actului de învățământ.

Reforma educațională este esențială pentru viitorul României și al elevilor săi. Propunerile noastre vor contribui la crearea unui sistem educațional flexibil, care să răspundă nevoilor elevilor și cerințelor unei societăți în continuă schimbare. Este timpul ca Ministerul Educației și Cercetării să înțeleagă importanța **modernizării curriculumului în acord cu planurile-cadru și creării unui mediu educațional centrat pe elevi**.

Solicităm Ministerului Educației și Cercetării să adopte aceste propuneri și să înceapă implementarea lor imediat după aprobarea noilor planuri-cadru. Este nevoie de o reformă reală, care să asigure un **viitor mai bun** pentru toți elevii din România.